

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	180 dinár
Félévre	90 dinár
Negyedévre	45 dinár
Egy hóra	15 dinár

Egyes szám ára 75 para.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obiliteva (Zápolya) utca 1.

Szerkesztőség telefonszáma 281
Kiadóhivatali telefonszáma 21
MEGJELENIK A ND NNAP, HÉTFŐ ÉS
ÖNNEPEK UTÁN NA OK KIVETÉVEL

Veliki Beckerek, 1922.

LI. évfolyam, 197. szám.

Szerda, szeptember 6.

Az első minisztertanács programja.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, szept. 4.

Timotievity Koszta miniszterelnökhelyettes ma reggel Beogradba érkezett. Timotievity a szmederevoji kerület egyes községeit látogatta meg különféle pártügyekben és tapasztalatairól jelentést fog tenni a demokrata-pártklubban.

Zserjav szociálpolitikai és Rafailovity erdő- és bányauigyi miniszter szintén a mai nap folyamán jönnek Beogradba s így Vászity hadügyminiszter megérkezéssel a miniszterek nagyrésze hazaérkezett. Prubisevity és Krsztelj minisztereket holnapra várják Beogradba.

A minisztertanács holnap összeül, hogy a legsürgősebb ügyekben mielőbb dönthessen. Az első tárgy, amit tárgyalás alá vesz, a drágaság leküzdésének kérdése, másodsorban pedig Beograd város tizenöt millió kölesőne, amit a város approvációs célokra akar felhasználni.

Ugyancsak ezen a minisztertanácson szóba kerülnek a maricnbadi konferencia és a népek tanácsának genfi tanácskozásai.

Határozni fognak azonkívül a törvényhozói bizottság és a parlament összehívásának ideje felől.

Vászity hadügyminiszter hír szerint az első minisztertanácson újabb harmincmillió hitelt kér. Amennyiben a minisztertanács a kérelmet visszautasítaná, a hadügyminiszter levonja a konzekvenciákat és távozik.

Az SHS. állam Ausztriáért.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, szept. 4.

Genfből jelentik: Nincsity külügyminiszter fogadta Grünberger dr.-t, Ausztria külügyminiszterét, aki előtt kijelentette, hogy Jugoszlávia minden támogatást megad oly célra, mely Ausztria talpraállítását kívánja keresztülvinni.

A görög visszavonulás a törökök támadásai elől.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Athén, szept. 4.

Hivatalos görög jelentés szerint a görög déli csoport és a harmadik hadtest folytatja a visszavonulást, amely teljes rendben történik. Bekészkeirnek kiürítése befejeződött. Usak elfoglalása küszöbön áll. A görögök eddig százharminc kilométernyire visszavonultak.

Ahol a békét „megalapozzák”.

Megnyilt a népszövetség harmadik ülészaka.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Genf, szept. 4.

A népszövetség harmadik ülészakaát hétfőn délelőtt nyitották meg a reformációs teremben. Vasárnap a székesegyházban istentisztelet volt, amelyen minden nemzet delegációja teljes számmal megjelent.

Kalvin híres szöszékéről a canterburi érsek imát mondott a svájci államszövetségért, a népszövetségért és a népek kibéküléséért.

A hétfői ülést Da Gona, Brazília londoni nagykövete nyitja meg.

Genf, szept. 4.

A leszerelési bizottság tegnapi ülésén elfogadta lord Robert Cecil általános alapelveit, melynek fontosabb pontjai a következők:

A leszerelés nem lehet eredményes, ha nem általános.

A világ mai viszonyai között a legtöbb kormány nem vállalhat felelősséget a fegyverkezés jelentékeny korlátozásáért, ha annakidejében nem kapnak kielégítő megnyugvást országaik biztonsága tekintetében. Megnyugvást csak az nyújthat, ha valamennyi ország általános védelmi szerződést köt, amelyben kölcsönösen köteleznék magukat az előzetesen megállapított terv szerint, hogy tényleges segítséget adnak egymásnak támadás esetén.

Mindezek előfeltételei a fegyverkezések korlátozásának.

Amerika a rajnavidéki színes francia csapatok eltávolítását követeli.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Washington, szept. 4.

Hitschoch szenátor az amerikai szenátusban hosszabb beszédet mondott, amelyben kitért a francia színes csapatok által a megszállott rajnai területeken elkövetett erőszakosságokról szóló jelentésekre. A szenátor kifogásolta, hogy az Egyesült-Államok kormánya tétlenséggel nézi a jogtalanságokat. Megróvóan nyilatkozott arról, hogy Amerika semmit sem tesz Franciaországnak azon törekvése ellen, hogy Németországot olyan jóvátételi követelésekkel akarja sújtani, amelyekről mindenki tudja,

hogy teljesíthetetlenek. Hitchoch egy indítványt terjesztett az amerikai kormány elé, amelyben a kormány közbenjárását javasolja a színes francia csapatoknak a megszállott területekről való eltávolítása érdekében.

Ausztria és a nemzeti kisebbségek.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Wien, szept. 4.

Winkler Vilmos wieni egyetemi magántanár vezetésével a nemzeti kisebbségek számára intézetet létesítettek. Az intézet célja, hogy az anyaországtól, Ausztriától elszakított nemzeti kisebbségek helyzetével foglalkozzék.

TÖZSDE

Szeptember 4

Beograd. (Zárlat.) Devizák: London 400, Páris 695, Newyork 8970, Genf 17450, Milano 391, Szaloniki 240, Prága 29725, Berlin 720, Wien 012, Budapest 450.

Zürich. (Zárlat.) Devizák: Berlin 036, Newyork 526, London 2350, Páris 41, Milano 2305, Prága 1775, Budapest 02450, Varsó 00650, Wien 000750, Osztrák bélyegzett 000875.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Napoleon 8000, Font 9450—9750, Léva 1210—1240, Dollár 2090—2140, Frank

167—170, Márka 155—175, Lira 93—96, Osztrák korona 250—260, Lei 1700—1750, Sokol 71—73, Svájci frank 405—415, Dinár 2160—2200, Lengyel márka 27—29.

Devizák: Amsterdam 830—845, Bukarest 1700—1750, London 9450—9750, Berlin 155—175, Milano 93—96, Páris 167—170, Prága 71—73, Svájc 405—415, Wien 250—260, Zagreb 545—555, Newyork 2100—2150, Varsó 27—29.

Wien. (Zárlat.) Devizák: Prága 2575, Zagreb 198, Budapest 3650, Varsó 8, Milano 3300, London 338250, Newyork 75775, Páris 15900, Zürich 14400, Berlin 153.

A tanárok kongresszusa.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, szept. 4.

A tanári egyesület tegnap tartotta meg kongresszusát a beogradi második számú gimnáziumban. A kongresszus elnöke Pavlovity sabáci gimnáziumi igazgató, alelnöke pedig Jagity Ante dzsombolji tanár volt. A közoktatásügyi minisztérium képviselőjében Knyezsevity osztályfőnök jelent meg a kongresszuson.

A gyűlésen a tanárok anyagi helyzetével foglalkoztak. Egyesek igen éles hangon keltek ki a kormány nemtörődömsége miatt, a mellyel a tanárok rossz, rendezetlen anyagi viszonyait tűri. A támadásokra Knyezsevity miniszteri kiküldött válaszolt és kijelentette, hogy a miniszter a főlelhető módon oda fog hatni, hogy a kérdést mielőbb tisztázzák s a tanárok anyagi helyzetén a lehetőséghez képest javítsanak.

Szakovac, novisadi gimnáziumi tanár javaslatára a kongresszus határozati javaslatot hozott, amelyben kéri, hogy a férjhez ment tanárnők is a teljes napidíjat kapják s ne a felét, amint azt eddig folyósították.

A pénzügyminiszter a közellátásról.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, szept. 4.

A demokrata képviselői klub Davidovity Ljuba elnöklete alatt ma délelőtt ülést tartott, amelyen a nagyszámban megjelent képviselőkön kívül a demokrata miniszterek is résztvettek. Kumanudi pénzügyminiszter referált a pénzügyi helyzetről és a közellátás kilátásairól. Davidovity a délszerbiai utja alkalmával tapasztalatokról beszélt, majd Timotievity Koszta belügyminiszter ismertette a belügyi helyzetet. Az ülés déli tizenkét órakor ért véget.

Nyomdászsztrájk Wienben. Wienből jelentik: A napok óta fenyegető nyomdászsztrájk teljes erővel kitört. A sztrájkot a szedőmunkások kezdték meg. A közvetítő tárgyalások eredménytelenek. A hétfői reggeli lapok nem jelentek meg, mert a sztrájkhoz az összes nyomdai és grafikai alkalmazottak csatlakoztak.

Kommunistazavargás Berlinben.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berlin, szept. 4.

A berlini kommunista ifjuság tegnap összetűzött a rendőrökkel, amely alkalommal négy rendőr megsebesült. Az összetűzésre az adott okot, hogy egy berendezési vállalkozó kampos keresztet viselt. A kommunisták a vállalkozót üldözőbe vették, majd berontottak az üzletébe és azt kifosztották. Erre a rendőrség beavatkozott és a további garázdálkodást megakadályozta.

A magyar politikából.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, szept. 4.

Bernstein szociálista vezér által a wieni interparlamentáris konferencián Magyarország ellen elmondott beszéd élénken foglalkoztatja a budapesti politikai köröket. Bethlen miniszterelnök felfogása az, hogy a kérdés Apponyi gróf nagyszerű beszédével még nincsen elintézve, hanem a magyar parlamentnek is itélnie kell az ügyben. A legtárgyalosabb formában kívánja azonban a kérdés pertraktálását és elejét akarja venni az esetleges lármás jeleneteknek.

Csendes az iskolák környéke.

Kétezer koronás tankönyvek.

A „Torontál” tudósítójától.

Beeskerek, szept. 5.

Azelőtt régen, szeptember ötödike felé már elmúlt a beiratási idő s a diákok a vakáció utolsó napjait élvezve, várták az első tanítási napot. Az elemistások ilyenkor mentek a Veni Sanktera s a nagy diákok, a gimnazisták és polgáristák fölényes lenézéssel illették a rövidnadrágos kisfiukat és félénk leánykákat. Ők még boldogan szívták egy-két napon át a szabadság édes levegőjét és élvezték a semmíttevés gyönyörűségeit, mert mint ők mondták, az „urak”-nak később kezdődik a tanítás.

Az idén szeptember első napján csendes, kihalt volt az iskolakörnyék. Mindössze az elemi iskolák körül volt zajos, vidám élet, ahol tudvalevőleg már elsején rendes tanítás folyt. A középiskolákban és a polgáriban csak tegnap és ma kezdődtek a beiratások, külön osztályonként. A régi diáktözsdek zajának, lármájának nyoma veszett, eltűnt ebben a drága levegőben, mely ráfekszik nyomasztó anyagi lét kérdéseivel a legfiatalabb diák agyvelőjére is. Eltűntek és veszendőben vannak már az emlékezés futó lapjain is, a régi diáktípusok, akik az iskola előtt ajánlották hangos szóval tavalai könyveiket, Földes latinját, Szele Róbert németjét, a Cicero puskákat, a kész számtani föladatokat s mindazokat a fő- és segédeszközöket, amelyekkel a diák felszerelte magát. S azután a fillérekre menő alkuk, esere-berék — hol vannak már?

A diáktözsde ma eltűnt helyéről, (kissé szigorúsággal mondva) a zug-

Ma történik meg a választói névjegyzékek jóváhagyása.

A német párt követeli tagjainak felvételét.

A „Torontál” tudósítójától.

Beeskerek, szept. 5.

A választói névjegyzékek — mint azt a „Torontál” megírta — a beeskereki királyi törvényszéken vannak jóváhagyás végett. A város egy izben már átküldötte a törvényszékhez a választói névjegyzékeket, akkoriban azonban újra visszaadták azokat azzal a megjegyzéssel, hogy a mellékelt utbaigazításoknak megfelelően kijavítandók. A város munkájával elkészülve, rögtön továbbította a listákat, melyek most mintegy tíz nap óta a törvényszéken fekszenek.

Érdeklődünk a névjegyzékek sorsa iránt és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a jegyzékeket újra átnézték s most már helyesnek találták. Ma terjesztik aláírás alá s ezzel a jóváhagyási aktus formailag befejeződött. A választópolgárok neveit tartalmazó iratokat még a mai nap folyamán átteszik a városhoz, melynek vezetősége megteszi a kellő intézkedéseket a közszemlére való kitételükre vonatkozólag.

A városnál azt a felvilágosítást kaptuk a jegyzékeket illetőleg, hogy azokat a lehető legrövidebb időn belül kifüggesztik. Minden polgár megtekintheti a listákat és esetleges észrevételeit közölheti a referenssel. A jegyzékből kimaradtak mint második fórumhoz, a járásbíróshoz is folyamodhatnak. A szavazók névjegyzékét a polgármesteri hivatal melletti nagyteremben fogják közszemlére kitenni, még pedig tizenhárom napos időtartamra.

A magyar-párt — mint ismeretes — az eredeti tervtől eltérőleg nem kéri tagjainak felvételét a névjegyzékbe. Másképpen vélekedik a német-párt, mely a „Neue Zeit”-ben és külön röpecédulákon is felhívta tagjait, hogy haladéktalanul szerezzék be okmányaikát, hogy azokkal a német-párt indokoltá tehesse a felvételi kérelmet.

Mindenestre előre látható, hogy mint Suboticán, úgy Beeskereken sem lesz valami nagy érdeklődés a névjegyzékek iránt.

Felsőszilézia csatlakozik Németországhoz

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berlin, szept. 4.

Oppelnből jelentik, hogy a népszavazás Poroszország nagy győzelmével végződött. A végeredményben Poroszországnál való szavazás mel-

lett kétszázézerrel többen szavaztak, mint az autonómia mellett. Poroszország örömmámorban uszik. Az öröm jeléül minden város lobogódiszt öltött.

Franciaország nem enged a német adósságokból.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, szept. 4.

Klotz, a békeszerződés végrehajtására kiküldött bizottság elnöke Poincaréhoz levelet intézett, amelyben a jóvátételi-bizottság döntése egyik pontjának magyarázatát kéri. A vitás pont a levél szerint meglepően komoly módon tárgyalja Németország külföldi tartozásának esetleges leszállítását.

Poincaré Klotz levelére adott va-

laszában kijelenti, hogy a francia kormány Dubois figyelmeztette a kétértelmű szövegezés hátrányaira, amire Dubois azt válaszolta, hogy egyáltalán szó sem volt a franciaországi követelések esőkkentéséről. Poincaré még hozzátette, hogy ragaszkodik Franciaország eddigi politikájához és nem engedi meg Németország adósságainak a leszállítását.

kereskedelem lépett helyébe. Ma otthon a diák lakásán bonyolódunk le az üzletek, melyek már nem krajeár alapra, hanem bizony dinár, sőt sok dináros bázisra helyezkednek.

Az új könyvek még drágábbak. A magyar könyveket bár olcsó valutáért veszik, a szállítás megdrágítja áraikat. Egy középiskolai tankönyv ára száz-kétszáz korona között váltakozik, egy teljes osztálykönyvszükséglete meg körülbelül kétezer koronát emészt fel. A régi boldogabb világban husz korona volt az ára, notecel, naptárral, tükkörrel vagy szinesképes ajándékkal együtt.

Egy ábe-és könyv öt dinár, azelőtt meg tizenkét filléért vesztegettek. Harmadik osztályú olvasó negyven korona. Palatáblát már ritkán használnak, mert drága. Egyenesen luxus, a kisebbikért hat, a nagyobbikért 8 dinárt kérnek. Jobbnak bizonyult a füzet, mely valahogy a legolcsóbb.

A rajztábla 60—100 korona, a fejes vonalzó meg 30—40 korona. Rajzeszköz 150—200, a rajztömb csekély 50—60 korona.

Nagyon komoly és drága eszközök lettek mindezekből. Nem szabad már velük diák-láborut folytatni. Mert jaj, mindenféle háboruból elég volt.

HIREK

Eljegyzés. Szereday Margit (D. beljacs) és Weisz Béla (Vrsac) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Elhalasztották a magyar-párt sentai nagygyűlését. Suboticáról telefonálja munkatársunk, hogy a magyar-párt szeptember 8-ikára hirdetett sentai nagygyűlését elhalasztották. Az elhalasztás oka az, hogy a sentai hatóságok felkérték Csettle János dr.-t, a magyar-párt ottani elnökét, hogy tolják ki a nagygyűlés határidejét, mert a gyűlés zavartalan lefolyása érdekében részükről teendő intézkedések véghezvitelére a rendelkezésükre álló idő nem elegendő. A magyar-párt vezetősége Csettle dr. előterjesztésére elfogadta a nagygyűlés elhalasztását azzal, hogy azt szeptember 24-én minden körülmények között megtartják.

Jön a ricinus.

Ausztriában a villamosjegy ezer koronába kerül, Lloyd Georgenak, az általános kirobbanás elhárítása a legnagyobb megerőltetésére kerül. Európa ekrazitos ládájának a fődele nagyon fölkivánczozik, az entente legsúlyosabb emberei mind ráültek, de valahogy mintha nem ülnének nyugodtan rajta. A láda teteje táncol, mint a fazékban a fődel, amikor a leves forr alatta. Már mindent próbálnak, de a kibontakozás nem sikerül, a mindenféle csapkodó politikai hullámok nem akarnak elsitulni. Erőszakkal, terrorral, fegyverrel, emberagyonítással, valutaagyonítással sietnek segíteni, de kiderül most is az igazság, hogy többet ésszel, mint erővel s hogy erőszakkal nem lehet rendet csinálni. Nur keine Aufregung! Csak simán, csak simán. Az olasz fascisták öltek, robbantottak, az ired robbantottak és öltek s nem értek el semmit. Most aztán a nagy európai kavardásban, sötétségben világosság gyult, ricinusolajba mártott kanóc alakjában. Római távirat szerint Olaszországban a fascisták szakítottak az eddigi rendszerrel s úgy teszik harcüképtelenné a politikai ellenfeleiket, hogy ricinusolajat itatnak velük. Két szocialista városvágyával három ügy ricinusolajat itattak meg. A helyzet derül. A ricinus, mint az európai bonyodalom megoldó eszköze okvetlenül kielégíti azt a városvágyt, amelyet most mindenünne csak töle várnak. Európával ricinust itatnak és az ugrásra készen álló Európa összehuzza magát és elhallgat. Elhallgat? Hiszen még köhögni sem merészel.

Öngyilkossági kísérlet — apai intelem miatt. Gombár Rózi 16 éves leány tegnap délután valamilyen mulatságra készülődött. Édesapja jóakaróan intette a leányt, hogy nines kifogása a multság ellen, csak viselkedjék jól azon. A leány apja intelmét annyira szívére vette, hogy egy örízetlen pillanatban sublimátoldatot ivott. A mentők a súlyos belső sérüléseket szenvedett leányt a kórházba szállították, ahol gyomormosást alkalmaztak, utána visszavitték a leányt szüleinél Solunska (Révai) utca 1. sz. alatti lakására.

Ben Aroly Bey megismétli előadását. Ben Aroly Bey, a kiváló telepathikus és szuggesztőr előadását közkívánatra megismétli. Az első két előadás, amelyet zsúfolt ház előtt a Korona nagytermében tartott, elég garancia arra, hogy újabb bemutatói is érdekesítőek és változatosak lesznek. Az előadást Aroly Bey szerdán és csütörtökön este tartja a városi színházban új műsorral. Jegyek elővételben a színházi pénztárnál kaphatók.

A demokrata-párt gyűlése Beeskerekben. A demokrata-párt szeptember harmadikán beeskereki klubhelyiségében ülést tartott, amelyen Setyerov Szlavko dr. és Jankahidac Zsiva demokrata országgyűlési képviselők is megjelentek. A napirenden szerepelt a kerületi választmány kijelölése. A kerületi választmány elnöke Sztanojlovity Matea gimnáziumi igazgató lett. Alelnök Dumity dr. Melenczeról, titkár Petrovity György igazgatótanító Elemérről és pénztáros Nikolyity Emil gyógyszerész Beeskerekről.

Hatszáz magyar gyermek Svájcba ment üdülni. Budapesti tudósítónk jelenti: Vasárnap indult el a különvonat, mely hatszáz magyar gyermeket Svájcba vitt üdülni. Bethlen miniszterelnök ebből az alkalomból táviratot intézett Irtel Károly berni plébánoshoz, amelyben melegen megköszöni a magyar gyermekek érdekében kifejtett fáradhatlan buzgóságát.

Szenthubertől Newyorkig és vissza — Beeskerekre. Érdekes levelet kapott tegnap a „Neue Zeit” szerkesztősége egyik szenthuberti olvasójától. Az illető valamilyen magánügyben irta levélét július 22-én s a szenthuberti postán adta fel. A levél téves továbbítás vagy más valamilyen okból az Egyesült-Államokba került, ahol Newyorkban végül észrevették a tévedést és visszaküldötték a címzettnek Beeskerekre. Így érkezett meg a július 22-iki levél Szenthubertől, szeptember 4-én Beeskerekre.

Sztrájkba léptek a kereskedősegedek. Miután a munkaadók a kereskedelmi alkalmazottak szombati memorandumára hétfő esti hat óráig nem adtak választ, a kereskedősegedek ma reggel sztrájkba léptek.

Népkonyhat állítanak fel Novi Sadon. Novi Sadról jelentik: Novi Sad város közgyűlése elhatározta, hogy népkonyhat nyit a szegénysorsu lakosság ellátására. A népkonyha költségeinek egy részét a háztulajdonosok és földbirtokosok viselik. A háztulajdonosok minden házuk után, a földbirtokosok pedig minden hold föld után tíz dinárt fizetnek be erre a célra a városi adóhivatalba.

Országos vásárok. Bókán szeptember 9-10., Novivrbason 10., Száresán 10., Budiszván 11. és 12-ikén, Jarkovácon 12-én, Martonsonon pedig 17-én országos vásárt tartanak.

A közigazgatási bíróságok szervezése. Beogradból jelenti tudósítónk: Az igazságügyminisztérium a közigazgatási bíróságok elnöki és tisztviselői állásaira pályázatot hirdetett. Az elnöki állásra csak az pályázhat, aki nyolc éven át működött valamilyen bíróságnál mint elnök.

Aleksander király Marienbadban

Marienbad, aug. végén.

A koronásfők sohasem tartoztak a ritkaságok közé a cseh fürdőkben. Hogy csak az utolsó évtizedekről beszéljünk, Eduard angol király, Milán szerb király, Ferdinánd bolgár király ugyyszólván törzsvendégei voltak Karlsbadnak és Marienbadnak. Karlsbadban ma is van még könyvkereskedő, aki arról szeret elbeszélgetni, mennyi könyvet vásárolt nála a szerb király, viszont Marienbadban él egy szabó, aki legszebb emlékei közé sorolja, hogy a walesi herceg nála egyszer egy rend ruhát készíttetett. A háboru alatt és a háboru utáni években az uralkodók teljesen kimaradtak. A hosszu csendet most megtörte Aleksander király, ki fiatal nejevel erre felé jár nászutjában s most Marienbadban pihen. Itt laknak a Weimar-szállóban, abban a házban, ahol valamikor régen Eduard király szokott volt megszállni, ahol Clemenceau is megfordult s ahol, ha hinni lehet a hagyománynak, megszületett az entente. A szerbek, horvátok és szlovének királya azonban itt nem csinál politikát. Élvezi a cseh hegyvidék üde éghajlatát, akárcsak egy polgári vendég eljár a szép kilátású pontokra reggelizni és uzsonnázni, a szép, fiatal királyné egyik udvarhölgyével lemegy a Kaiserstrasséra sétálni, délutánokint pedig autón kirándulnak Karlsbadba vagy Franzensbadba.

De ha nem is politizálnak Marienbadban, a királyság ügyét mégis csak innen intézik, hiszen itt van Pasity miniszterelnök is s az öreg államférfiu rokonszenves alakja itt is kezd népszerű lenni. Ő a családjával külön lakik a Halbmeyerházban s reggel és estefelé a Kreuzbrunnál látható.

A politikát Prágában intézik el. Oda rándulnak ki a miniszterek, Ninesity külügyminiszter is itt volt egy napig s ő mutatott rá igen helyesen, hogy az a szövetség, amelyet két évvel ezelőtt kötöttek, s amelyet Románia dinasztikus kötelekkel megerősített, ma már nemcsak politikai kérdésekre szorítkozik, hanem hovatovább a közös gazdasági problémák lépnek előtérbe. Ninesity külügyminiszter a fősúlyt arra helyezi, hogy a kiséntente járuljon hozzá, hogy Európában normális nemzetközi állapotok uralkodjanak, mert enélkül a mindenütt pusztító gazdasági krízis meg nem

oldható. Ezekről a kérdésekről folytatott eszmecsere a három külügyminiszter s a béke és haladás minden elfogultan híve csak azt kívánhatja, hogy ez a tanácskozás elősegítse Európa gazdasági megújulását.

Mire ezek a sorok elérik rendeltetési helyüket, talán a fiatal házaspár is visszatért már a beogradi konakba. Egyelőre még itt gyönyörködnek a nyárutó verőfényes napjaiban. Az új gazdagok mulatságában és fényűzésében azonban, úgy látszik, nincs kedvük résztvenni. A marienbadi ügetőversenyek még egy zagrebi díjjal is kedveskednek. A királyi pár mégse jött el a versenyre. Hát bizony sokan vagyunk, akik előtt a fiatal pár csak nyert azáltal, hogy nem megy el a sportruhába bújtatott játéktérre, ahol száz és száz kis ember asszonyok és leányok vesztik el a pénzeszköjüket s egy fiatal és szép királynő aki nem akar a turfon az új nyári ruháival brillirozni, igazán megérdemli, hogy megbecsüljék. Pedig a királyné lépten-nyomon hallhatja, hogy szép, mert a mai kor fürdővendégei még nem találták el azt a tompított, diszkrét hangot, amelyen ezt mondani illik. Sőt az egyik fürdővendég annyira ment rajongásában, hogy erőnek erejével fényképfelvételt akart csinálni a királynőről, amelyikre ráírta volna: „Itt látható a papa és a szerb királyné”. A marienbadi rendőrbiztos azonban olyan erélyesen lépett az amatőr fényképész tyukszemére, hogy örökre elment a kedve fotografálni.

Karlsbadban egy délutánt töltött a királyi pár. A közönségnek az a része, amelyik felismerte a magas vendégeket — a jugoszláv állampolgárok elég szép számmal vannak képviselve — tiszteletteljesen köszöntötte őket, de senkiesem alkalmatlanzkodott nekik. Csak egy öreg ur, aki látta őket a cukrászdából kijönni, azonnal beszaladt a boltba s kíváncsian érdeklődött, vajjon mit vásároltak az előkelő vendégek. Mikor hallotta, hogy karlsbadi osztályt vittek haza, ugyanolyan dobozban és csomagolásban kért hasonló jókat. S miután hallotta, hogy nem is olyan drága ez az ostya, kért még egy dobozzal, oda-szólván a feleségének:

— Nicht wegen uns, wegen die Gäst!

Igy mulatnak az új gazdagok.

Dr. Brájer Lajos.

A királyi pár utazása. Beogradból jelenti tudósítónk: Aleksander király és Mária királyné Marienbadból Párisba utazott, ahol hosszabb ideig fognak tartózkodni. Párisban esatlakozik a királyi párhoz Mária román királyné.

A vrsaci borkereskedelem megmentéséért. Beogradból jelenti tudósítónk: A vrsaci bortermelők kérvényt adtak át a közlekedésügyi minisztériumnak, amelyben a Vrsac-Báziás vonalon az árutarifa leszállítását kérték.

A beogradi vasutastanfolyam. Beogradból jelenti tudósítónk: A beogradi vasutastanfolyamra háromszáznegyven tanuló pályázott. A pályázatok fölött folyó hó 6-ig dönt a delegált bizottság.

Az interparlamentáris konferencia két tagja Beogradban. Beogradból jelenti tudósítónk: Ma reggel Budapestről Beogradba érkezett az interparlamentáris konferencia két résztvevője. A két amerikai kiküldött néhány napig fog Beogradban tartózkodni. A vasúti állomáson Gavrilovity külügyminiszteri államtitkár, Agatonovity a Ház titkára és Doods beogradi amerikai követ fogadta. Ma délben az amerikai követségen diszbedet adnak a vendégek tiszteletére.

Beiratások a velikibecskerekéi kereskedelmi alkalmazottak (ifjuság) iskolájába. A beiratások szept. 1-én kezdődnek és tartanak bezarólag 1922 szeptember 10-ig. A második osztályba azon tanulók iratkozhatnak be, akik fel tudják mutatni az elsőosztályú évfáru bizonyítványt, vagy azok, akik legalább négy középiskolai osztályt végeztek, amit szintén bizonyítvánnyal kell igazolni. A beiratást Tiece Jenő igazgatósági tag, Daun Gyula ur vaskereskedésében eszközli Tandij 2 dinár.

Atutalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybecskerekéi Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.

Az angol flotta főparancsnoka a dalmát partvidéken. Beogradból jelenti tudósítónk: Eugen Drok, az angol flotta főparancsnoka a napokban néhány napi tartózkodásra Dubrovnikba érkezik. Drok főparancsnok Dubrovnikból Splitbe utazik, ahol 12-éig marad.

Atutalások, hitellevelek és csekk az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukvitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.). Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Felhívjuk a t. olvasóközönség figyelmét lapunk mai számában megjelenő „Singer”-varrógépek c. hirdetésünkre. Agilis ügynökök kerestetnek.

Wirtschaftlicher Kompass címen jelenik meg a Bánati Kereskedelmi és Iparkamara kiadványa, mely a Szerbek, Horvátok és Szlovének királysága összes fontosabb közgazdasági jelentőségű törvényeit és rendeleteit foglalja magában hiteles német fordításban és a Hivatalos Lap alapján. Ára 16 oldalas nyolcadikévet 5 dinár Az I füzet 6 1/2 iv terjedelemben már megjelent és a Munkásbiztosítási törvényt, valamint a törvény Végrehajtási Rendeletét tartalmazza. Az egész gyűjteményre előfizetni is lehet oly módon, hogy 50 dinár letétként fizetendő, mely összeg az egyes füzetek elszámolásakor esetről-esetre a letétösszegre kiegészítendő. Az I. füzet ára (din. 32-50), illetőleg az előfizetési letét (dinár 50-): Wirtschaftlicher Kompass, Veliki Beeskerek, Postafiók 42 címre küldendő.

Gyönyörű **pánbársony** **modellkalapok**

érkeztek! Nagy választék van filc-, velur- és díftinkalapokban Bluzok, szövés- és crepdechruhák érkeztek Alakítást és kalapátvasalást vállalok.

Aszlányi Julia kalap- és nődivat- Nemanjina u. 7. szám.

Sport

AZ Őszi forduló első napja.

Budapest, szept. 4.

Az őszi forduló első napján az első osztályú csapatokon nagyon is észrevehető a nyári pihenő és részben a turázás utóhatása. A másodosztálynál felkerült műgyetemi csapat (MAFC) és Zugló szépen szerepeltek.

Eredmények:

MTK—III. ker. = 1:0 (1:0). Az MTK mindvégig döntő fölényben van. A goal a tizenkettedik percben esik Opatá szép áttöréséből.

FTC—Vasas = 2:0 (1:0). A FTC Schwartz és Obitz nélkül állott ki. Tudvalévő, hogy fentnevezett két játékos Brünbe távozott, állítólag Feldmann hívására. E játékoscsapítási ügyben az MLSZ máris megindította a vizsgálatot. A két legjobb játékosból megfosztott FTC energikus kezdés után a kitarásnak legszebb iskolapéldáját nyújtva — biztosan győz. A goalokat Tóth és Hegel rugták.

Törekvés—UTE = 3:2 (2:1). Nagy meglepetés a Törekvés első jó szereplése.

VAC—MAC = 2:0 (0:0). Dacára a MAC erős védelmének, mely Fehér kapussal az élen briliáns játékot produkált, csatársorának abszolút tehetetlensége miatt elvesztette a mérkőzést.

MAFC—BTC = 1:1 (1:). A műgyetemi csapat, melynek amateur trainere Orth (MTK), első szereplésével bebizonyította, hogy méltán került az első osztályba.

Beiratások

a helybeli állami főgimnázium, felső kereskedelmi és polgári iskola magyar osztályába

A helybeli állami főgimnázium igazgatósága közli az érdekeltekkel, hogy a magyar tannyelvű párhuzamos osztályokba a beiratásokat a következő sorrendben fogják tartani:

Szeptember hó 3-4-én az I—II., 5-én III.—IV., 6-án az V.—VIII. osztályba jelentkezőket fogják beírni. Később jelentkezőknek szept. 15-ig a tanári kar, 28-ig a minisztérium adhat engedélyt a beiratkozásra. Ezt azonban külön kell kérvenyezni.

A tanulók kötelesek a beiratkozásnál személyesen megjelenni. A beiratkozáshoz a következő okmányok szükségesek:

1. Egy kitöltött személyi, beiratkozási ív (prijavni list).
2. Évvégi bizonyítvány, ha valy más iskolába járt az illető.
3. Az I. osztályba jövők keresztlevelét is hozzanak. Megjegyezzük, hogy az I. osztályba csak olyanok vehetők fel, akik folyó évi december hó 31-ig a 10-ik életévét már betöltötték, de még nem idősebbek 13 évnél.

A javító-, érettségi-, magán- és különböző vizsgákat szept. 3-15-ig fogják tartani az intézet hirdetési tábláján kifüggesztendő sorrend szerint. Ezen vizsgákra a kérvények szept. 1. és 2-án személyesen nyújtandók be az igazgatóságnál. (Sem

előbb, sem később, sem postával, sem megbizott utján. Az ilyen módon beadott kérvényeket nem veszik tekintetbe.) A javítóvizsgára jelentkezők az alapilletéken kívül még egy tárgy után 2, két tárgy után 3 dináros okmánybélyeget mellékelnek a kérvényekhez. A kérvények szerb nyelven szerkesztendők.

Az érettségi-, magán- és különböző vizsgálati díjak ugyanazok, mint a tanév végén voltak.

Az állami felső kereskedelmi iskola magyar osztályaiban a beiratásokat az összes magyar osztályok részére szept. 5. és 6-ikán fogják tartani.

A javítóvizsga engedélyezéseért a kérvényeket (szerb nyelven) szept. 1-én 8-11 és 15-18 óra között személyesen kell beadni az igazgatóságnál. A kérvényre az alapdíjon kívül egy tárgynál 2 dináros, két tárgynál 3 dináros bélyeg ragasztandó. A kérvényhez az évvégi bizonyítványt is mellékelni kell.

Szept. 2-3-án tartják az I., 4-én a II. osztály javítóvizsgálatait.

A polgári iskolánál a javítóvizsga iránti kérvényeket szept. 1-én 8-11 és 15-18 óra közt kell beadni. A kérvényre a szabályszerű bélyegilletéken kívül 1 tárgynál 2, két tárgynál 3 dináros bélyeg ragasztandó s az évvégi bizonyítványt is mellékelni kell. Az I—II. osztály javítóvizsgálatai szept. 2-án, a III—IV. osztályéi szept. 3-án lesznek. A beiratások a következő sorrendben történnek: 5-én az I., 6-án a II., 7-én a III., 8-án a IV. osztályba fognak beírni. Itt is szükséges a beiratási lap (prijavni list) kiállítása s a tanévégi bizonyítvány bemutatása. (Az I. osztályba iratkozóknál a keresztlevelét is szükséges, miután ide csak olyanokat vesznek fel, akik f. évi december hó 31-ig 10-ik életévüket betöltik, illetve még nem multak el 13 évesek.)

A magyar tannyelvű polgári iskolába minden tanulóknak újlag be kell iratkozni, miután az iskolai év végén eszközölt beiratás csak előjegyzés volt és nem szabályszerű beiratkozás.

Néhány segéd és egy utazó

lehetőleg a fűszer, esetleg a rövidáru szakmából, felvétetik özv Guttman Jakabné és fiai cégnél, Veliki Beeskerek.

Egy 10-14 éves

diák

uri családnál teljes ellátásra felvétetik.

Bővebbet Vojvoda Putnika (Alkotmány) utca 5. sz. a. 1531

Vaskereskedőknek

ajánl helyi üzembem készült

füstcsöveket,

sajtolt könyököket a legjobb minőségben és legolcsóbb áron

Guba József

vas-, szerszám- és mezőgazdasági gépkereskedő, Bácska-Topola 1405

Két hálószoba

és különféle háztartási cikkek

eladók.

Branča Radicevitya (Szent Vándel) u. 27/217. 1521

Disznózsirt

legmagasabb napiáron, minden mennyiségben veszünk 1467

Kanitz és Leipniker Mileityeva (Temesvári) utca 43.

Prima 1527

boroshordók

minden nagyságban eladók

Beneth Károlynál,

Róza-szálloda pincéjében, Vel. Beeskerek.

Négy középiskolát, lehetőleg gimnáziumot végzett 1518

f i u

gyakornoknak felvétetik a Kovács Sándor-fel. drogériában, Veliki Beeskereken.

1516 Okleveles

tanítónőt

magyar és német nyelv birással keresek 11 éves II. oszt. polgári leányiskolai magántanuló leányom mellé, legkésőbb folyó évi október hó 1-ével való belépéssel. - Előnyben részesül az, aki e téren már némi gyakorlattal bír s aki zongora- és kézimunka-tanításban teljes jártassággal bír. - Fizetési igények megjelölésével ellátott ajánlatok, bizonyítványmásolatokkal és fényképpel felszerelve, legkésőbb folyó évi szeptember hó 15-ig címemre beadandók

Gódor Ignác jószágigazgató, St. Futog SHS.

Szülők figyelmébe!

Az iskolai beiratások megkezdése alkalmából mielőtt gyermekcipő-szükségletét beszerezné, ne mulassa el 1487

Mayer Ferenc cipőnagyműhelyét

minden vételkényszer nélkül megtekinteni, hol a legjobb minőségű és legszebb kivitelű saját műhelyébe készült **gyermekcipők kaphatók.**

Férfi- és nőcipőkben nagy választék!

Vel Beeskerek, Kralja Petra trg (a Solyom-sőrcsarnok udvarában hátul)

Kristálytisza könnyű BENZIN

nagyobb mennyiségben kölcsönhordókban is azonnali szállításra kapható a

Nagybeeskereki tengerifeldolgozó és olajgyár rt.-nál Veliki Beeskerek.

Ugyanott legközelebb nehéz benzin és petróleum is lesz nagyobb mennyiségben és jutányos áron kapható. 1580

Amerikai Singer varrógépek

SINGER-varrótűk és SINGER varrógép-részek.

Eladás heti vagy havi részletfizetésre is (24 óra).

SINGER-gépolaj SINGER-cérna SINGER-selyem stb

Eladás heti vagy havi részletfizetésre is (24 óra).

SINGER-VARRÓGÉPEK Bourne & Comp. Newyork. VELIKI BEESKEREK ALEXANDROVA U. 621/7. 1449

Képviseletek:

Vrsac: Bedeković Károlynál Temisarsko ulica 79. szám. Bela Crkva: Kucht Vilmosnál Karadjordja ul. (Bahnstrasse) 4. sz. Velika Kikinda: Schiller Józsefnél.

Ügyökség minden helységben!

Agilis ügynökök kerestetnek!